

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روش های تدریس سنتی و متداول

تهیه و تنظیم :

مریم جعفری شیرازی

مریم نصری

هاجر راستی

محمد جواد رحمانی

روش تدریس از مراحل مهم طراحی آموزش

روش تدریس :

خط مشی معلم و روش تدریس او چگونگی فعالیت شاگردان را برای رسیدن به هدف های آموزشی مشخص می سازد .

انواع روش تدریس

حفظ و تکرار

روش سخنرانی

روش پرسش و پاسخ

روش نمایشی (نمایش علمی)

روش ایفای نقش

روش گردش علمی

روش بحث گروهی

روش های بررسی در این بحث

روش ایفای نقش

دروسی مانند تاریخ و علوم اجتماعی

روش پرسش و پاسخ

متناسب برای رشته های نظری

روش گردش علمی

بیشتر برای مطالعه جامعه و محیط

روش نمایشی

متناسب برای رشته های فنی و حرفه ای

روش بحث گروهی

روش پرسش و پاسخ

طرح پرسش های برنامه ریزی شده به جای تدریس مستقیم درس جدید
با این روش فعالیت ذهنی شاگردان در مسیر مطالب جدید قرار می گیرد
پرسش ها باید با توجه به زمینه علمی شاگردان طرح شود
پرسش ها باید به گونه ای باشد که ذهن شاگردان را به حرکت درآورد

هدف از روش پرسش و پاسخ

تشخیص و تحریک تفکر

تشخیص تواناییها و علایق

تقویت قدرت استدلال

سنجش و قضاوت

استفاده از تجارب و دانسته های گذشته

ایجاد اعتماد به نفس

روش نمایشی (علمی)

در این روش معلم طرز کاربرد شیء یا وسیله ای را به دانش آموزان نشان میدهد .

✓ در صورت نداشتن امکانات کافی مناسبترین روش برای برای آموختن مهارتها میباشد

زیرا با استفاده از این روش معلم میتواند مهارتی را به تعداد زیادی از دانش آموزان در طی زمانی کوتاه ارائه دهد.

✓ مهمترین حسن این روش بکارگیری اشیا حقیقی و واقعی در آموزش میباشد .

✓ از این روش برای درسهایی که بیشتر جنبه فنی و عملی دارند استفاده میشود .

مراحل اجرای روش نمایشی

۱. مرحله آمادگی : شامل مشخص کردن هدف تدریس توسط معلم ، بازبینی و تمرین با

وسيله مورد نظر میباشد.

۲. مرحله توضیح : توضیحات راجع به هدفهای تعیین شده برای شاگردان ، توضیح آنچه

شاگردان باید در حین یا پس از نمایش انجام دهند ، نحوه و علت انجام آنها

۳. مرحله نمایش : گاهی این مرحله با مرحله توضیح ادغام میشود .

۴. مرحله آزمایش و سنجش : پس از اتمام تدریس باید تعدادی یا حتی المقدور همه شاگردان

در حضور معلم عمل را تکرار کنند . بعد از انجام گرفتن عمل توسط شاگردان ، معلم باید

سوالات کتبی یا شفاهی را مطرح کند زیرا سوالات موجب تقویت یادگیری و تثبیت آن

میشود .

محاسن و معایب روش نمایشی

محاسن

به کارگیری اشیای حقیقی و واقعی و مدل کوچک شده ای از شیء حقیقی

محدودیت

با توجه به اینکه شاگردان نمیتوانند از راه تجارب مستقیم و از راه عمل و تمرین و تکرار مهارت را کسب کنند ، یادگیری از کیفیت چندان مطلوبی برخوردار نخواهد بود .

روش ایفای نقش

این روش را میتوان برای تجسم عینی موضوعات و درسهایی که برای نمایشنامه مناسب هستند مانند تاریخ و علوم اجتماعی به کار برد (ایفای نقش به مهارت خاص هنری مانند سینما و تئاتر نیاز ندارد) .

افرادی که در روش ایفای نقش شرکت دارند عبارتند از :

- ۱ . معلم یا مسئول اجرا : او در حقیقت کارگردان نمایش است و فراهم آوردن امکانات و مدیریت برنامه نمایش به عهده اوست .
- ۲ . ایفاگران نقش که همان شاگردان هستند که در برنامه شرکت دارند .
- ۳ . مشاهده کنندگان که سایر شاگردان هستند .

مراحل ایفای نقش

- ۱ . تعیین موضوع و نوشتن آن به صورت نمایشنامه
- ۲ . فراهم کردن شرایط و وسایل لازم
- ۳ . تعیین نقش ها
- ۴ . آماده کردن فراگیران برای ایفای نقش
- ۵ . توضیح در مورد موضوع و هدف نمایش برای شاگردان
- ۶ . اجرا
- ۷ . بحث درباره محتوا و ارزشیابی نتایج آن

محاسن و معایب روش ایفای نقش

محاسن

۱. ایجاد شور و هیجان در شاگردان
۲. فراگیران خود را در صحنه نمایش فرض میکنند و این ارتباط عاطفی در یادگیری و القای احساسات تاثیر فراوان دارد.
۳. ایجاد زمینه بحث گروهی
۴. رفع کمرویی شاگردان خجالتی (معلم باید شاگردان کمرو را به شرکت در نمایش به ویژه ایفای نقش های ساده تشویق کند .
۵. روشی مناسب برای دروسی مانند تاریخ و علوم اجتماعی

محدودیت ها

۱. برای تحقق هدفهای پیچیده آموزشی مناسب نیست و از این روش میتوان برای رسیدن به هدفهای آسان و کلی استفاده کرد .
۲. به دلیل اینکه در ظاهر جنبه نمایشی و هنری دارد ، یک روش جدی تلقی نمیشود .
۳. اجرای آن وقت گیر است و به اجرای درست و تهیه تدارکات نیاز دارد .

روش گردش علمی

این روش گامی برای مطالعه جامعه است .
اولین مساله ای که باید مورد توجه قرار بگیرد میزان ارزش ، ظرفیت و کیفیت گردش علمی است .

گردش علمی را از نظر زمان میتوان به چهار نوع تقسیم کرد :

۱. گردش علمی کوتاه مدت و سریع : که معمولا محیط آن در حیاط و یا اطراف مدرسه است . مانند اینکه از دانش آموزان بخواهیم مساحت باغچه حیاط را اندازه بگیرند و یا بردن

دانش آموزان به حیاط مدرسه برای آموختن نحوه صحیح وضو گرفتن که البته این یک روش نمایشی هم به حساب می آید .

۲ . گردش علمی یک یا دو ساعته : محیط آن در اطراف و نزدیکی مدرسه دانش آموزان قرار دارد.

۳ . گردش علمی روزانه : مانند بازدید از یک نمایشگاه ، کارخانه و ...

۴ . گردش علمی هفتگی ، بازدید از مکانهای تاریخی ، پدیده های جغرافیایی اماکن مذهبی و ... که به تناسب ، زمانهای خاصی را نیاز دارند .

فعالیت‌های پس از گردش علمی شامل چه مواردی میشود؟

این فعالیتها نشان دهنده عمق و وسعت بهره گیری شاگردان از گردش علمی است و میتواند شامل ارائه نتایج گردش علمی در قالب نثر ، نظم ، داستان یا نمایشنامه و نگارش خلاقانه آنچه اتفاق افتاده باشد.

مزایای گردش علمی

- ۱ . پیوند فعالیت‌های مدرسه با جامعه
- ۲ . کسب تجارب واقعی
- ۳ . فعال بودن شاگردان

معایب

- ۱ . نابسند بودن امکانات
- ۲ . نیاز به زمان بیشتر
- ۳ . بر هم خوردن برنامه رسمی مدرسه

روش بحث گروهی

در این روش معلم موضوع یا مسئله ای را مطرح میکند و شاگردان درباره آن به مطالعه ، اندیشه ، بحث و اظهار نظر می پردازند .
این روش برای کلاسهایی با جمعیت بین ۶ تا ۲۰ نفر قابل اجراست .

چه دروس و موضوعاتی را میتوان با روش بحث گروهی تدریس کرد ؟

- ۱ . مورد علاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث باشد .
  - ۲ . موضوع باید برای شاگردان آسان و در خور فهم باشد تا بتوانند درباره آن اطلاعات لازم را کسب کنند
  - ۳ . درباره آن بتوان نظرهای مختلف و متفاوتی اظهار داشت .
- مثلا در مورد علوم و مفاهیمی مانند ریاضیات ، علوم طبیعی و مهندسی که همه در مورد اصول کلی توافق دارند نمیشود بحث کرد . اما برعکس در مورد علومی مانند علوم انسانی که به توافق با سطح بالا نخواهیم رسید مناسب است و میتوان نظرهای مختلف درباره آنها اظهار داشت .

ویژگی های شخصیتی لازم برای یک معلم برای هدایت بحث گروهی

اجرای مطلوب روش بحث گروهی تا اندازه زیادی بستگی به شخصیت معلم و درجه خونگرمی او بستگی دارد .

او باید :

۱. از قدرت بردباری ، توانایی نظم و ساماندهی برخوردار باشد .
۲. تیزهوش باشد تا بتواند برای پیگیری انحرافات بحث بدون از دست دادن خط کلی مباحثه به نکات اصلی بحث توجه داشته باشد .
۳. قدرت تصمیم گیری داشته باشد .

اثرات مثبت بحث گروهی

۱. ایجاد علاقه و آگاهی مشترک در زمینه ای خاص
۲. ایجاد و پرورش تفکر انتقادی و توانایی انتقادپذیری
۳. ایجاد توانایی اظهار نظر در جمع
۴. توانایی و مدیریت رهبری گروه
۵. تقویت قدرت بیان و استدلال
۶. تقویت قدرت تحلیل و تصمیم گیری

مرحله آمادگی و برنامه ریزی برای اجرای روش بحث گروهی شامل چه مراحل است ؟

۱. انتخاب موضوع
۲. فراهم کردن زمینه های مشترک
۳. تعیین نحوه آرایش شبکه های ارتباطی
۴. انتخاب افراد و تعیین نقش آنان

انتخاب موضوع در بحث گروهی

ماهیت موضوعات مباحثه ای باید به گونه ای باشد که قبلا درباره آنها نتیجه ثابتی حاصل نشده یا اینکه توافق سطح بالایی در مورد آنها وجود ندارد .

اگر انتقاد داشته باشیم در مورد چنین موضوعاتی به نتیجه واحد برسیم ، احتمالا احتیاج به زمانی طولانی خواهیم داشت .

این دسته از موضوعات باید بتوانند :

۱ . در شاگردان انگیزه و فعالیت ایجاد کنند .

۲ . میزان بردباری و تحمل آنان را در پذیرش منطق و آگاهی دیگران افزایش دهند .

۳ . آنان را نسبت به دانش و استدلالات منطقی خود آگاه کنند .

۴ . منجر به حل مساله شود .

متأسفانه اغلب معلمان از دگیر شدن با چنین موضوعاتی پرهیز میکنند . تحقیقات نشان میدهد

که ۵۲ درصد معلمان کمتر از ۱۰ درصد وقت کلاس خود را صرف بحث گروهی میکنند

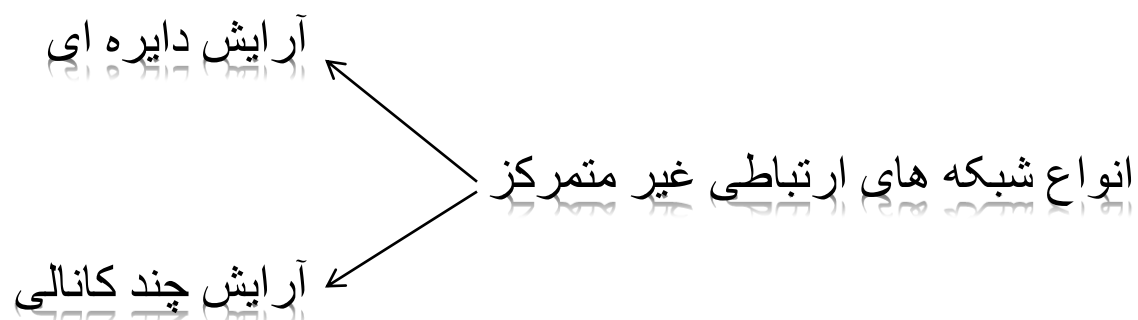
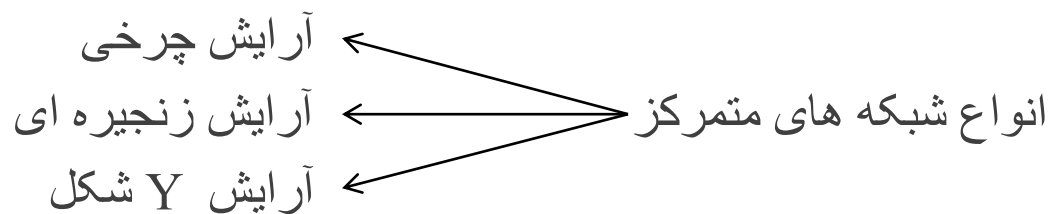
فراهم کردن زمینه های مشترک : قبل از شروع بحث گروهی ، لازم است سطح اطلاعات

شاگردان در زمینه عمومی موضوع مورد بحث یکسان شود .

تعیین نحوه آرایش شبکه های ارتباطی

آرایش شبکه های ارتباطی معمولا به دو صورت متمرکز و غیرمتمرکز صورت میگیرد .

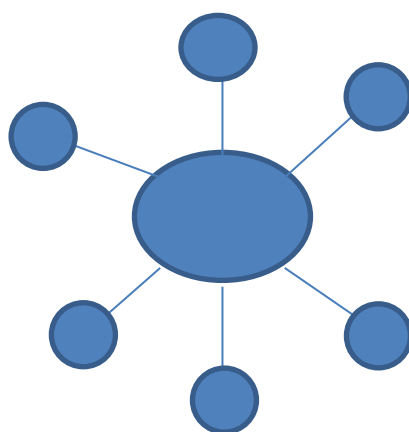
شبکه های ارتباطی متمرکز : یک فرد معمولاً معلم ، محور و مرکز ارتباط است

شبکه های ارتباطی متمرکز

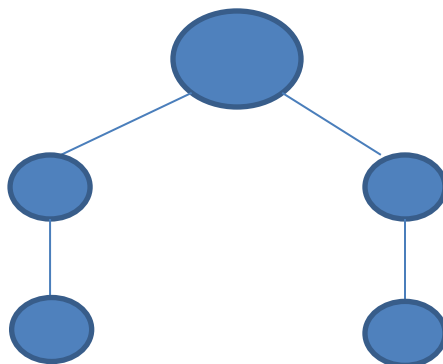
الف - آرایش چرخي : در این شکل از ارتباط فرد مطالب را از بقیه افراد گروه میگیرد و نتیجه یا تصمیم گیری را به افراد باز میگرداند .

معمولاً معلم در مرکز گروه قرار دارد و نقش او در این ارتباط نقش کلیدی است و از بحث متقابل فراگیران جلوگیری به عمل می آورد.

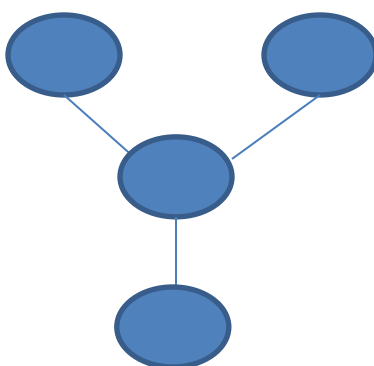
آرایش چرخي

ب - شبکه ارتباطی زنجیره ای : در این شکل از ارتباط معمولاً سلسله مراتب حاکم است و هر یک از اعضا گزارش خود را به مسئول بالاتر منتقل میکند .

شبکه ارتباطی زنجیره ای

ج - شبکه ارتباطی Y شکل : در این آرایش معلم بین دو اظهار نظر متفاوت اعتدال برقرار میکند و آن را به صورت پیام به قسمت پایین شبکه ارتباطی انتقال میدهد .

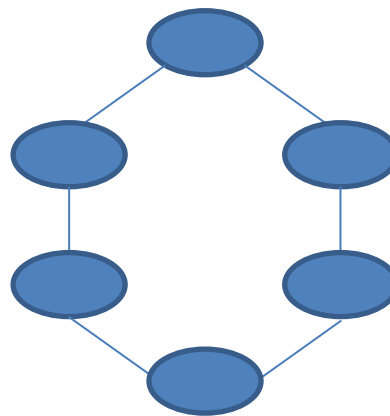
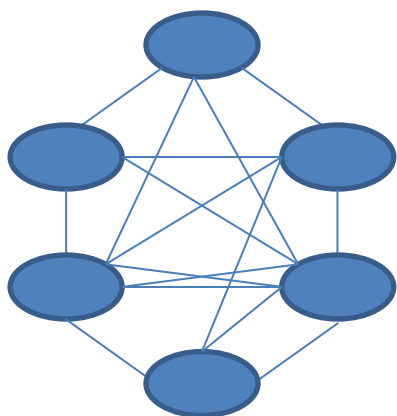

شبکه های ارتباطی غیرمتمرکز

شبکه های ارتباطی دایره ای و چند کانالی : افراد گروه فرصت بیشتری برای ارتباط با یکدیگر دارند .

این نوع شبکه های ارتباطی در بحث گروهی قویترین و موثرترین نوع ارتباط هستند و انگیزه فراوانی برای بحث ایجاد میکنند .

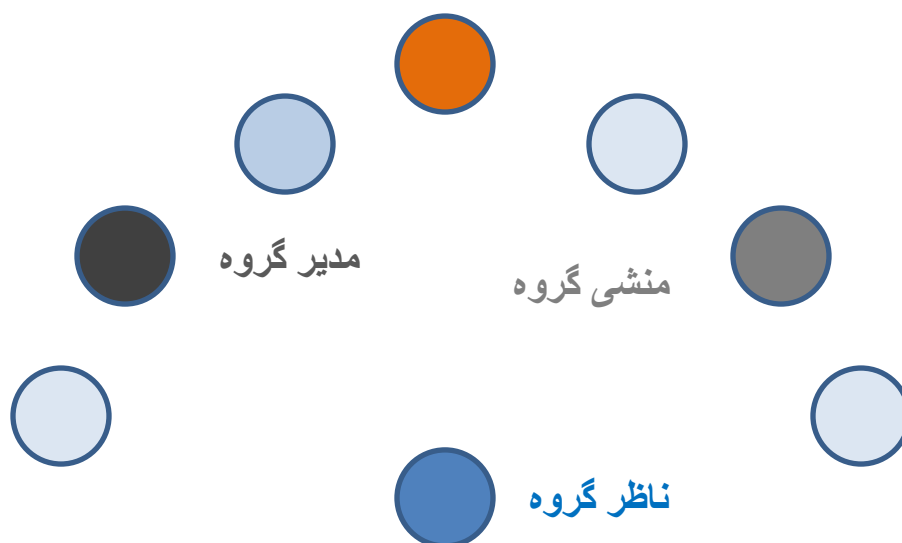

نکته : در مواردی که در مورد موضوع توافق عمومی موجود است شبکه ارتباطی متمرکز که معلم یا یکی از شاگردان در مرکزیت آن باشد موثرتر و بهتر است اما در موضوعاتی که توافق عمومی در آن وجود ندارد یا در سطح پایین است استفاده از شکل غیرمتمرکز مناسبتر است زیرا گروه با انگیزه بیشتری در بحث شرکت میکند .

شبکه های ارتباطی نیمه متمرکز و نیم غیرمتمرکز (شبکه نیم دایره ای)

در این آرایش ضمن تمرکز ، منعی برای ارتباط متقابل و چند کانالی وجود ندارد . افراد همه در خط نیمدایره قرار دارند به جز ناظر گروه که در خارج از نیمدایره قرار دارد و هیچگونه دخالتی در مباحثه ندارد .
رهبر باید همه افراد را به بحث و گفت و گو تشویق کند .

شخص مطلع یا صاحب نظر

رهبر گروه : این فرد میتواند معلم یا یکی از افراد مطلع و یا یکی از شاگردان باشد .

منشی گروه : باید موارد موافق یا مخالف ، پیشنهادهای و توصیه ها را عینا یادداشت کند .

شخص مطلع (میهمان) : اگر موضوع بحث به اطلاعات فنی و تخصصی احتیاج داشته باشد میتواند فرد مطلعی را با دعوت قبلی در بحث گروهی شرکت داد .

ناظر یا ارزیاب : معمولاً باید خارج از گروه و در محلی که بتواند جریان بحث را از نزدیک پیگیری کند قرار بگیرد .

نکته : در بحث هایی که هنوز شاگردان مهارت لازم را در اجرای بحث کسب نکرده اند معلم باید نقش رهبر ، منشی و ارزیاب را شخصاً بر عهده بگیرد .

شرکت کردن معلم در بحث تا چه حد باید باشد ؟

پاسخ : معلم باید در صحبت کردن حداقل مشارکت را داشته باشد و

هدف و ضوابط بحث گروهی را شرح دهد و وظایف اعضا را گوشزد کند .

معلم باید بیشتر پیگیری ، تحلیل و ارزیابی بحث را انجام دهد نه مشارکت در بحث

در مواردی که معلم میتواند به منظور هدایت بحث در آن مداخله کند :

۱ . در صورت مشاهده یک انحراف به مدت طولانی

۲ . در صورت مشاهده مکث و سکوت طولانی در میان افراد گروه

۳ . وقتی که یک پیشنهاد به سرعت و بدون استدلال مورد پذیرش گروه میشود .

۴ . در صورت مشاهده یک سفسطه منطقی که ممکن است موجب انحراف بحث شود .

وظایف شاگردان در جریان بحث گروهی :

۱. درباره موضوع مورد بحث فکر و مطالعه کنند .
۲. عقاید و تجربیات خود را در جلسه مطرح کنند .
۳. با دقت به جریان بحث و گفت و گو گوش دهند
۴. اگر نظر و پیشنهادی دارند به طور صریح بیان کنند .
۵. پس از پایان بحث در مورد برنامه آینده تصمیم گیری کنند .

محاسن و محدودیتهای روش بحث گروهی :

الف . محاسن

۱. افراد میتوانند در عقاید و تجربیات یکدیگر سهیم باشند .
۲. تقویت همکاری و احساس دوستی در بین اعضا
۳. تقویت اعتماد به نفس و روحیه انتقاد
۴. کاهش هراس افراد کمرو و خجالتی
۵. تقویت قدرت مدیریت و رهبری فراگیران
۶. تقویت استدلال و اندیشه منظم

ب . محدودیتهای

۱. برای کلاسهای پرجمعیت قابل اجرا نیست .
۲. برای شاگردان دوره ابتدایی چندان مناسب نیست .
۳. روش اجرای آن بسیار مشکل است و به مهارت احتیاج دارد .

روش آزمایشی (آزمایشگاهی)

اساس این روش بر اصول یادگیری اکتشافی استوار است . در این روش مستقیماً چیزی آموزش داده نمیشود بلکه موقعیت و شرایطی فراهم میشود تا شاگردان خود از طریق آزمایش به پژوهش بپردازند . و جواب مساله را کشف کنند .

مناسب برای دروسی مانند علوم تجربی

معلم باید نحوه آزمایش ، نکات ایمنی و چگونگی تنظیم گزارش را به شاگردان شرح دهد

محاسن و محدودیتهای روش آزمایشگاهی

الف . محاسن

- ۱ . یادگیری موثر و باثبات تر
- ۲ . شاگردان علاوه بر دست یافتن به هدفهای آموزشی روش آزمایش کردن را نیز یاد میگیرند .
- ۳ . تقویت انگیزه مطالعه و تحقیق
- ۴ . تقویت حس کنکاو و نیروی اکتشاف و اختراع
- ۵ . فعالیت آموزشی جالب و شیرین و دانش آموزان کمتر خسته میشوند

ب . محدودیتهای

- ۱ . احتیاج به وسایل و امکانات فراوان
  - ۲ . نیاز به معلمان آگاه و مجرب
  - ۳ . معلومات کمتر و دامنه لغات پایین تری دارد .
- در صورت عدم کنترل ، غلط اجرا میشود .

روش سخنرانی

تعریف :

ارائه مطالب و مفاهیم به طور شفاهی از طرف معلم و یادگیری آنها از طریق گوش کردن و یادداشت برداشتن از طرف شاگرد .

ویژگی های این روش :

۱ . برقراری یک نوع انتقال یادگیری و رابطه ذهنی بین معلم و شاگرد

۲ . فعال و متکلم وحده بودن معلم

۳ . پذیرنده و غیرفعال بودن شاگرد

۴ . انتقال پیام جریان فکری کاملاً یک طرفه است .

مراحل اجرای روش سخنرانی

۱ . آمادگی برای سخنرانی

۲ . مقدمه سخنرانی

۳ . متن و محتوای سخنرانی

۴ . جمع بندی و نتیجه گیری

آمادگی برای سخنرانی

۱ . آمادگی از نظر تجهیزات

۲ . آمادگی عاطفی (ترس هنگام سخنرانی عامل کاهش توانایی ارتباط است) .

۳ . آمادگی از نظر زمان

سازماندهی خوب یک سخنرانی مستلزم وجود زمان خوب است.

اگر چنین زمانی در اختیار سخنران نباشد، نمیتوان از او انتظار داشت که سخنرانی مطلوبی ارائه دهد.

جلب توجه شاگردان

جهت این هدف از روشهای متنوعی میتوان بهره برد. به عنوان مثال:

- طرح سوال

- بحث و گفت و گو

- استفاده از وسایل بصری

- گفتن بخشهایی از کتاب که در امتحان می آید.

● رعایت نکات زیر در جلب توجه شاگردان مفید است:

۱. شناخت علایق و خواسته های آنان که در این مورد باید به مواردی چون سن،

جنس، وضعیت اجتماعی و اقتصادی، سطح توانایی ها و موفقیت های آموزشی

توجه کرد.

۲. مقدمه سخنرانی: از مقدمه میتوان به منظور ایجاد رابطه بین معلم-شاگرد،

جلب توجه شاگردان، نشان دادن مندرجات و مضامین اساسی و به فعالیت آوردن

شاگردان استفاده کرد.

الف. ایجاد رابطه میان شاگرد و معلم. در این رابطه میتوان:

○ خود را به شاگردان معرفی کنیم.

○ نام آنها را بپرسیم.

○ لطیفه یا حکایت های کوتاهی گفت.

○ قسمتی از مراحل کار را معین کرد.

ب . ایجاد انگیزش

با گفتن عبارتهایی مانند :

- مسائلی که مطرح شد مهم است .

- سوالات امتحانی از این مبحث طرح خواهد شد .

ج . بیان صریح هدفها و نکات مهم سخنرانی :

معلم باید کلیه هدفهای اجرایی مورد نظر در سخنرانی را با جملات صریح بیان کند و یا روی تخته بنویسد .

ه . پیش آزمون و فعال کردن آگاهی و اطلاعات شاگردان :

تحقیقات نشان داده یادگرفتنیهای قبلی فراگیران مهمترین عامل در یادگیری آنهاست .

جهت شناخت زمینه های قبلی شاگردان معلم میتواند سوالاتی را به صورت کتبی یا شفاهی مطرح کند .

فایده این نوع پرسش

۱ . به شاگردان آگاهی میدهد که چه موضوعاتی مهم است .

۲ . اطلاعات لازم را در مورد زمینه های علمی شاگردان در اختیار معلم قرار میدهد .

متن و محتوای سخنرانی

سخنران در این مرحله نیز باید به نکاتی توجه کند تا سخنرانی موثری ارائه دهد :

۱ . جامع بودن محتوا

الف . متن سخنران باید تمام هدفهای آموزشی را در بر داشته باشد

ب . باید تمام حقایق ، مفاهیم و اصولی را که معلم میخواهد شاگرد بیاموزد در بر داشته باشد

۲ . سازماندهی منطقی محتوا

پژوهشگرانی مانند اسکینر و تامسون معتقدند وقتی مواد آموزشی خوب سازماندهی میشود یادگیری آسانتر میشود زیرا سازماندهی قدرت درک مفاهیم را افزایش میدهد .
فواید این روش :

- عدم پرش از شاخه ای به شاخه ای دیگر

- عدم ایجاد خطای فکری در متربی

- عدم ایجاد آشفتگی در ذهن متربی

گوپر (Goyer) معلم میتواند متن اصلی سخنرانی خود را به یکی از روشهای زیر سازمان دهی کند :

الف . رابطه جز به کل :

یعنی تقسیم مفاهیم و ایده کلی به جزئیات و ایجاد رابطه مشخص بین آنها که به آن در طبقه بندی ، سلسله مراتبی میگویند .

ب . یک نوع سازمان دهی بر اساس توالی زمانی ، علت و معلولی یا توالی موضوع است .

ج . ایجاد رابطه میان محتوا و هدف : یعنی مشخص و برجسته کردن مفهوم اصلی و دوری از مطالبی که با مطلب اصلی سنخیت ندارد .

د . سازمان دهی بر اساس همبستگی کلمات یا عبارات : در این جا سخنران کلمات یا عباراتی را به طور آشکار در سازمان دهی اش به کار میگیرد و به شاگردان امکان

میدهد که کاملاً از آن آگاه شوند . آنگاه با تکرار بعضی عبارتها شاگردان را در یک مورد خاص آموزش میدهد .

ه . سازمان دهی بر اساس مقایسه

استمرار توجه شاگردان در طول مدت ارائه : فعالیتهایی که می توانند به شاگردان استمرار ببخشند عبارتند از :

الف . تغییر دادن محرک :

آهنگ صدا ، حرکت ، حالت چهره سخنران ، قالب سخنان ، اسلاید و نمودار و .. مدام باید در طول تدریس تغییر کند .

ب . تغییر کانالهای ارتباطی : اسلاید ، نمودار ، عکس و ... همگی رسانه های بصری هستند . با تغییر کانال از سمعی به بصری (حتی اگر موقت باشد) باعث بالا رفتن توجه شاگردان میشود .

ج . فعالیتهای جسمی : بالا و پایین بردن آهنگ صدا ، دادن استراحت به منظور رفع خستگی در وسط درس ، استفاده از اسامی شاگردان و مخاطب قرار دادن آنها در حین تدریس موجب توجه بیشتر آنها میشود .

د . استفاده از طنز

ه . شور و حرارت سخنران : تحقیقات نشان داده دانش آموزان مطالبی را که با ذوق و شغف ارائه شده است را بیشتر آموخته اند . کوتز و اسمیشنز این روش را آزموده و به فواید آن پرداخته است .

و . پرسش و پاسخ حین سخنرانی

محاسن روش سخنرانی

۱ . مختص کلاسهای پرجمعیت است .

- ۲ . موثر در برانگیخته شدن علاقه شاگردان
- ۳ . کمک به شاگردانی که از طریق خواندن به طور موثر یاد نمیگیرند .
- ۴ . امکان تکرار مطالب در صورت نیاز
- ۵ . بکارگیری کلماتی متفاوت در حالی که در کتابها ممکن است یک صورت از کلمات را ارائه دهد.
- ۶ . ارائه موثر مطالب پیچیده
- ۷ . ایجاد دید و نگرش جدید جدای از آن چه در مطالب چاپی آمده است .
- ۸ . امکان استفاده از شور و حرارت در سخنرانی
محدودیت های روش سخنرانی :
- ۱ . از دست دادن تمام مطالب سخنرانی در صورتیکه دانش آموزان قسمتی از سخنرانی را از دست بدهند .
- ۲ . محدود شدن شاگردان به یادداشت برداری و انفعال شنونده به جای وادار شدن وی به فعالیت بیشتر با محیط خود .
- ۳ . ضعیف شدن قدرت تکلم شاگردان به مرور زمان به جهت متکلم وحده بودن معلم .
- ۴ . طولانی شدن سخنرانی که سبب خستگی دانش آموزان میشود .
- ۵ . این روش مستلزم داشتن خصوصیات شخصیتی مانند صدا ، روش سخنگویی ، روانی سخن و ... است که ممکن است تمامی معلمان دارای این خصوصیات نباشند .